

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.015.02.2021

Pani
Lucyna Wiśniewska
Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-
Epidemiologicznej w Radomiu
ul. Gen. Leopolda Okulickiego 9D
26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.207.2021 Zespołu Orzekającego
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z 1 grudnia 2021 r.

*P/21/082 Dochodzenie należności z tytułu kar administracyjnych nakładanych przez organy
administracji publicznej*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Radomiu ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lucyna Wiśniewska, Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu, od 15 lutego 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Rozwiązania organizacyjne i obsługa administracyjnych kar pieniężnych. Działania poprzedzające wszczęcie postępowania egzekucyjnego i zmierzające do zastosowania środka egzekucyjnego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2021 (II kwartał) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Piotr Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/98/2021 z dnia 1 czerwca 2021 r. Sławomir Żyła, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/97/2021 z dnia 1 czerwca 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dalej także: PSSE w Radomiu lub kontrolowana jednostka.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

W ramach działalności statutowej PSSE w Radomiu w okresie objętym kontrolą zajmowała się m. in. nakładaniem administracyjnych kar pieniężnych i ich obsługą, na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁴, ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi⁵ oraz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁶.

W okresie od 2018 r. do I połowy 2021 r. PSSE w Radomiu nałożyła 109 kar administracyjnych na kwotę 962,5 tys. zł, w tym z tyt. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii 23 na kwotę 505,0 tys. zł, z tyt. ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy COVID 86 na kwotę 457,5 tys. zł. Obowiązki związane z realizacją zadań w zakresie obsługi administracyjnych kar pieniężnych zostały przypisane poszczególnym komórkom organizacyjnym oraz pracownikom. Negatywnie należy ocenić jednak, brak regulacji dotyczącej podejmowania działań informacyjnych, które mogłyby prowadzić do dobrowolnej spłaty zobowiązań przez osoby ukarane w przyjętej od 1 stycznia 2021 r. Procedurze windykacji należności⁷.

Wpłaty należności głównej z tytułu przedmiotowych kar wg stanu na 30 czerwca 2021 r. stanowiły kwotę 98,2 tys. zł, tj. 10,2% kwoty nałożonych kar. W wyniku analizy podejmowanych w PSSE działań windykacyjnych, stwierdzono, że: 9,6% upomnień wystawiono po upływie 70 dni od daty, kiedy kara stała się zaległa, w 1,4% spraw nie wysłano upomnienia mimo upływu 70 dni od kiedy kara stała się zaległa, 51,1% tytułów wykonawczych wystawiono po przekroczeniu 90 dni od daty powstania zaległości, w 3 sprawach sprzed 1 stycznia 2018 r., mimo obowiązku, nie wystawiono tytułów wykonawczych. Ponadto w wyniku weryfikacji postępowań windykacyjnych, prowadzonych na podstawie decyzji wydanych w latach 2013 – 2015, stwierdzono że 5 należności⁸, na łączną kwotę 300,0 tys. zł, ujętych było w księgach rachunkowych jednostki, pomimo ich przedawnienia.

PSSE w Radomiu, dopiero w II kwartale 2021 r. zaczęła naliczać i ewidencjonować w księgach rachunkowych, należne odsetki od zaległości z tytułu kar administracyjnych, których wartość wg stanu na 30 czerwca 2021 r. wyniosła 107,7 tys. zł. We wcześniejszych okresach objętych kontrolą, przedmiotowe odsetki ewidencjonowano dopiero w momencie ich zapłaty.

Zarówno wniesione odwołania jak i wnioski o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji za cały okres objęty kontrolą, były przekazane terminowo organowi odwoławczemu zgodnie z art. 133 ustawy Kpa⁹ (poza 1 przypadkiem jednodniowej zwłoki).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, dalej: ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

⁵ Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1845 ze zm.)

⁶ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm., dalej: ustawa COVID).

⁷ Zarządzenie Nr 19/2020 Dyrektora powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia procedury windykacji należności w powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu.

⁸ 2 z 2013 r. i 3 z 2015 r.

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. z 2021, poz. 735 ze zm., dalej: Kpa

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Rozwiązania organizacyjne i obsługa administracyjnych kar pieniężnych.

Opis stanu faktycznego

PSSE w Radomiu działała na podstawie Statutu¹⁰, Regulaminu Organizacyjnego¹¹ oraz innych aktów prawa wewnętrznego¹² i przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

(akta kontroli tom I str. 22-94, 103-112)

Podział wszystkich zadań związanych z obsługą administracyjnych kar pieniężnych w PSSE w Radomiu poza Statutem, Regulaminem Organizacyjnym, zakresem obowiązków przypisanych, danym pracownikom¹³ oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego, dodatkowo został uregulowany od dnia 1 stycznia 2021 r. zarządzeniem Nr 19/2020 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia procedury windykacji należności w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu¹⁴. Procedurą objęto czynności windykacyjne należności głównej oraz kosztów ubocznych, tj. odsetek od nieterminowych wpłat oraz kosztów upomnień. Jednoznaczny podział wszystkich zadań związanych z obsługą administracyjnych kar pieniężnych został przydzielony poszczególnym pracownikom w ich zakresach czynności. Nakładaniem kar administracyjnych, zgodnie z zakresem czynności, zajmowali się wyznaczeni pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy¹⁵ a ich egzekwowaniem pracownicy Sekcji Finansowo – Księgowej¹⁶.

(akta kontroli tom I, str. str. 22-94, 95-102, 103-112, 113-118, 119-135)

Terminy podejmowania poszczególnych czynności zmierzających do egzekucji należności z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, których nie uregulowały obowiązujące przepisy, zostały ustalone w obowiązującej od 1 stycznia 2021 r. wewnętrznej Procedurze¹⁷ windykacji należności PSSE.

Jak wyjaśniła PSSE w Radomiu, przed wprowadzeniem „Procedury wewnętrznej windykacji należności” w PSSE w Radomiu postępowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zawartymi w Kpa, ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸ oraz przyjętej w PSSE od lat praktyce. Wezwania do zapłaty odnośnie faktur a upomnienia odnośnie kar administracyjnych i nałożonych grzywien wystawiane były na koniec każdego kwartału. W przypadku kar administracyjnych wysyłano upomnienie a następnie przy braku wpłaty w określonym terminie wystawiano tytuł wykonawczy do urzędu skarbowego. Kary pieniężne z tytułu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dotyczące środków zastępczych (tzw. dopalaczy) egzekwowane były w trybie natychmiastowym, czyli upomnienia wysyłane były niezwłocznie po upływie terminu płatności, po otrzymaniu potwierdzenia doręczenia lub po bezskutecznej próbie

¹⁰ Statut nadany Zarządzeniem Nr 290 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutów Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie oraz powiatowym stacjom sanitarno – epidemiologicznym położonym na terenie województwa mazowieckiego, zmieniony Zarządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 506 z dnia 3 sierpnia 2015 r., Nr 831 z dnia 14 listopada 2018 r., Nr 327 z dnia 23 września 2020 r.

¹¹ Zarządzenie Nr 9/2017 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu; Zarządzenie Nr 13/2019 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie ustanowienia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu; Zarządzenie Nr 12/2020 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 2 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu.

¹² Zarządzenie Nr 19/2020 Dyrektora powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia procedury windykacji należności w powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu.

¹³ Pracownicy otrzymali i potwierdzili przyjęte zakresy obowiązków.

¹⁴ Zwanej dalej Procedurą.

¹⁵ Starszy Asystent, Asystent oraz Młodszy Asystent w Sekcji Nadzoru Higieny Pracy.

¹⁶ Główny księgowy, zastępca głównego księgowego, specjalista, kierownik Sekcji Higieny Pracy.

¹⁷ Uchwała Nr 19/2020

¹⁸ Dz. U. 2020, poz. 1427 ze zm.

doręczenia upomnienia, wystawiany i wysyłany był tytuł wykonawczy do urzędu skarbowego.

(akta kontroli tom I str.103-112, 139-140, 365)

Wg wyjaśnień kontrolowanej jednostki, obszar związany z obsługą kar administracyjnych został objęty kontrolą zarządczą, w szczególności pod kątem zapewnienia zgodności działania jednostki z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, jak stanowi Procedura. W ramach stałego monitoringu realizacji windykacji oraz skuteczności i efektywności działań zawartych w Procedurze, w tym postępowania zgodnego z przepisami prawa przeprowadzane były cykliczne spotkania Dyrekcji PSSE w Radomiu z Głównym Księgowym, Kierownikiem Sekcji Nadzoru Higieny Pracy, Kierownikiem Sekcji Epidemiologii oraz Radcą Prawnym. Tematyka spotkań dotyczyła realizacji procesu windykacji należności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, problemami w ich egzekwowaniu, możliwościami rozłożenia na raty zobowiązań pieniężnych dłużników. Osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad ich przestrzeganiem był: dyrektor ds. administracyjno-ekonomicznych oraz główny księgowy.¹⁹

(akta kontroli tom I str.18-19)

Dodatkowo Dyrektor PSSE w Radomiu wyjaśniła, że realizacja zasad i celów była monitorowana na bieżąco. Codziennie rano odbywały się koordynowane przez Zastępcę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego spotkania kierownictwa Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej z pracownikami, podczas których rozwiązywano bieżące sprawy dotyczące pandemii. Omawiane były wszelkie wątpliwości związane z wirusem SARS-CoV-2. W spotkaniach brał udział radca prawny, który informował o aktualnych zmianach dotyczących nakazów, zakazów oraz interpretował zmieniające się często przepisy prawne, zarówno w nadzorze jak i w laboratorium, w tym w zakresie stosowania kar administracyjnych i ich egzekwowania.

PSSE w Radomiu miał wdrożony System Zarządzania Jakością zarówno w nadzorze jak i w laboratorium, oraz akredytację w Oddziale Laboratoryjnym. Wiele przepisów i norm związanych z Systemem Zarządzania Jakością było tożsame z przepisami kontroli zarządczej. Przynajmniej raz w roku odbywały się audyty zewnętrzne oraz audyty wewnętrzne w każdej sekcji. Ponadto raz do roku odbywał się przegląd zarządzania, zarówno dotyczący laboratorium jak i nadzoru. W przeglądzie zarządzania brali udział: Dyrekcja, główny księgowy, główny specjalista ds. jakości, wszyscy kierownicy poszczególnych sekcji oraz informatyk. Celem przeglądu zarządzania było omówienie bieżącej sytuacji, analiza ryzyka zagrożeń w poszczególnych sekcjach, oraz planowanie działań stosownie do potrzeb i możliwości finansowych Stacji. Ze spotkań sporządzany był raport przeglądu zarządzania.

(akta kontroli tom I str. 138-139, 141-209)

Pracownicy Sekcji Finansowo – Księgowej prowadząc ewidencję księgową na bieżąco monitorowali wpłaty i należności z tytułu kar administracyjnych.

Dodatkowo Sekcja Nadzoru Higieny Pracy sporządzała raporty o podejrzeniach zatruciu środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz raporty dot. postępowań administracyjnych, które były przesyłane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Warszawie²⁰. Obecnie raporty są przesyłane raz w miesiącu, wcześniej co dwa tygodnie.

Sekcja Nadzoru Higieny Pracy od kwietnia 2020 r. co dwa tygodnie oraz na koniec roku sporządzała też sprawozdanie roczne pn. „Realizacja naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem

¹⁹ Wyjaśnienia z dnia 9 czerwca 2021 r. pkt. 2.

²⁰ W skrócie: WSSE

i zwalczaniem COVID-19²¹, które były następnie przekazywane do WSSE. W sprawozdaniu wykazywano m.in.: liczbę wydanych decyzji administracyjnych o nałożeniu kar przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego²¹, sumę nałożonych kar pieniężnych, liczbę odwołań od decyzji PPIS i liczbę skarg wniesionych do sądu.

W dniu 16.09.2019 r. w PSSE w Radomiu zostały przeprowadzone czynności kontrolne przez pracowników WSSE w Warszawie dotyczące działalności Sekcji Nadzoru Higieny Pracy. Skontrolowano okres działalności od 01.01.2018 r. do 16.09.2019 r. Zakres kontroli obejmował m.in. prowadzenie postępowań dot. kar administracyjnych – ocena pod względem prawnym i merytorycznym na podstawie zgromadzonej dokumentacji, kwalifikacje pracowników czy organizację zasad sprawowania nadzoru (regulaminy, zarządzenia, polecenia, zakres obowiązków). W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli tom I str. 138-139, 197-209)

Jak wyjaśniła PSSE w Radomiu, pomimo podejmowanych działań wyegzekwowanie należności wynikających z kar za wytwarzanie lub wprowadzanie do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych było niezwykle trudne.

(akta kontroli tom I str.103-112, 139-140, 365)

W przyjętej od 1 stycznia 2021 r. Procedurze windykacji należności doprecyzowano kwestię terminów oraz działań dyscyplinujących, a także przyjęto rozwiązania organizacyjne dotyczące zainicjowania obowiązku wszczęcia dochodzenia należności na drodze postępowania egzekucyjnego poprzez wystawienie tytułu wykonawczego, w terminie 3 miesięcy od daty otrzymania potwierdzenia odbioru upomnienia. W przyjętej Procedurze nie uregulowano działań informacyjnych oraz terminów ich podejmowania. Za właściwy nadzór nad wykonywaniem tych zadań odpowiedzialni byli wyznaczeni pracownicy²².

Wg wyjaśnień PSSE w Radomiu wszczęcie dochodzenia zaległych należności rozpoczynano poprzez wystawienie wezwania do zapłaty lub upomnienia w terminie określonym w Procedurze dochodzenia należności, tj. nie później niż 3 m-ce od terminu płatności.

(akta kontroli tom I str. 103-112, 19, 139-140, 352)

Wg wyjaśnień PSSE w Radomiu, przyjęte w Procedurze 3 miesięczne terminy nie wykluczały bezzwłoczności dochodzenia należności. Procedurę wewnętrzną windykacji należności wprowadzono w trakcie trwania stanu epidemii. W wielu przypadkach postępowania związane z nałożeniem kary wymagały dodatkowych czynności związanych między innymi z zawieszeniem terminów postępowania administracyjnego przewidzianych między innymi w art.15zzzzn² ustawy COVID. W trakcie stanu epidemii występowało ogromne obciążenie pracowników Inspekcji Sanitarnej pracą, w tym również pracowników Sekcji Finansowo-Księgowej. Na przełomie listopada i grudnia 2020 roku połowa składu sekcji przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu choroby COVID-19 bądź izolacji, stąd PSSE w Radomiu musiała przyjąć takie terminy w Procedurze wewnętrznej windykacji, które byłyby możliwe do wykonania. Sekcja Finansowo-Księgowa podobnie jak cała PSSE w Radomiu ani na chwilę nie zaprzestała wykonywania swoich obowiązków w okresie trwania epidemii, a wręcz przeciwnie wszyscy pracownicy sekcji włączyli się w działania skierowane na zwalczanie zakażeń SARS-CoV-2 poprzez przeprowadzanie wywiadów z osobami zarażonymi aby pomóc pozostałym pracownikom stacji, którzy przez 24 godziny na dobę, przy narastającej fali epidemii realizowali zadania związane ze zwalczaniem COVID-19. PSSE w Radomiu przez

²¹ Dalej także PPIS

²² Dyrektor PSSE w Radomiu, główny księgowy, zastępca głównego księgowego, specjalista, kierownik Sekcji Higieny Pracy.

cały okres trwania epidemii, sama borykając się z problemami kadrowymi spowodowanymi SARS-CoV-2, zapewniła pełną ciągłość realizacji swoich działań.

(akta kontroli tom I str. 140)

W okresie objętym kontrolą PSSE w Radomiu nałożyła w drodze decyzji 109 kar administracyjnych²³ na kwotę 962,5 tys. zł, w tym: w 2018 r. 21 decyzji na kwotę 465,0 tys. zł, w 2019 r. 2 decyzje na kwotę 40,0 tys. zł, w 2020 r. 76 decyzji na kwotę 397,5 tys. zł (na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy COVID), w I połowie 2021 r. 10 decyzji na kwotę 60,0 tys. zł (na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy COVID). Poza w/w 109 decyzjami PSSE w Radomiu w 2020 r. wydała 2 decyzje na kwotę 10,0 tys. zł na osoby nie będące stroną postępowania²⁴. Przedmiotowe decyzje zaewidencjonowano chronologicznie w prowadzonych rejestrach. 23 decyzje²⁵ na kwotę 505,0 tys. zł wydano na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii²⁶ oraz 86 decyzji²⁷ na kwotę 457,5 tys. zł wydano na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy COVID.

Z tytułu nałożonych kar administracyjnych, tj. należności głównej, uzyskano następujące wpływy w okresie objętym kontrolą (w rachunku narastającym):

- 2018 r. wpłata częściowa z jednej decyzji w wysokości 0,7 tys. zł.
- 2019 r. wpłaty w wysokości 27,1 tys. zł, w tym w drodze egzekucji 24,1 tys. zł.
- 2020 r. wpłaty w wysokości 63,0 tys. zł, w tym w drodze egzekucji 46,2 tys. zł, (z tytułu COVID dochody wyniosły 10,0 tys. zł).
- na koniec pierwszej połowy 2021 r. w wyniku wpłat częściowych i całościowych uzyskano kwotę 98,2 tys. zł²⁸ 10,2% kwoty 109 decyzji wydanych po 1 stycznia 2018 r.)²⁹, w tym dot. COVID 43,2 tys. zł. W drodze postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano kwotę 54,4 tys. zł, w tym dot. COVID 8,1 tys. zł. Ostatecznie ściągnięto w 100% należności z 6 decyzji na kwotę 70,0 tys. zł, w tym: 4 nałożonych na podstawie przepisów ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych na kwotę 30,0 tys. zł.

Kwota nieściągniętych należności wynikających z nałożonych kar administracyjnych (narastająco, w tym z decyzji wydanych przed 1 stycznia 2018 r.) wynosiła:

- na koniec I połowy 2021 r. wynosiła 2 800,5 tys. zł, w tym z decyzji wydanych po 1 stycznia 2018 r. 691,8 tys. zł,
- na koniec 2020 r. 2 877,2 tys. zł, w tym z decyzji wydanych po 1 stycznia 2018 r. 768,5 tys. zł,
- na koniec 2019 r. 2 586,9 tys. zł, w tym z decyzji wydanych po 1 stycznia 2018 r. 478,2 tys. zł,
- na koniec 2018 r. 2 604,2 tys. zł, w tym z decyzji wydanych po 1 stycznia 2018 r. 464,3 tys. zł.

²³ w tym: w przypadku 23 decyzji wydanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nałożony został rygor natychmiastowej wykonalności (13 decyzji zostało wystawionych na podstawie przepisów KPA obowiązujących przed 20.08.2018 – na decyzje te nałożono rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na zagrożenie życia i zdrowia wynikające z wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w przypadku 10 decyzji wydanych po 21.08.2018 r. pomimo tego, że ich natychmiastowa wykonalność wynikała z mocy prawa, co wynikało z przywoływanych w sentencjach przepisów art. 52a ust. 2 zdanie drugie tej ustawy, został im nadany również rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 § 1 KPA). W przypadku decyzji wydawanych po 01.04.2020 na wszystkie decyzje nakładany był rygor natychmiastowej wykonalności. W przypadku 63 decyzji rygor natychmiastowej wykonalności wynikał z mocy prawa art. 48a ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych oraz art. 108 KPA. W przypadku 23 spraw które nie zostały wydane na podstawie art. 48a rygor natychmiastowej wykonalności, został nadany na podstawie art. 108 § 1 KPA.

²⁴ Dot. wystawienia w 2020 r. decyzji Nr EPN.49.1.2.2020 na kwotę 5 tys. zł na osobę nie będącą stroną oraz decyzji Nr EPN.49.K.8.6.2020 na kwotę 5 tys. zł dot. osoby niepełnoletniej.

²⁵ W 2018 r. wydano 21 decyzji na kwotę 465 tys. zł, w 2019 r. 2 decyzje na kwotę 40 tys. zł.

²⁶ tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.

²⁷ Wszystkie nałożone w 2020 i w I połowie 2021 r.

²⁸ Przedmiotowa kwota nie obejmuje wpłaty z decyzji Nr EPN.49.P.10.1.2020 z 28.12.2020 r. z uwagi na jej uchYLENIE i zwrot zobowiązanemu kwoty 10,0 tys. zł,

²⁹ 109 decyzji na kwotę 962,5 tys. zł, gdyż 2 decyzje na kwotę 10,0 tys. zł wydano nieskutecznie w 2020 r. na osoby nie będące stroną postępowania.

W ramach wystawionych tytułów wykonawczych, organy egzekucyjne wyegzekwowały na koniec I połowy 2021 r. kwotę 54,4 tys. zł, na koniec 2020 r. kwotę 46,2 tys. zł, na koniec 2019 r. kwotę 24,1 tys. zł i na koniec 2018 r. kwotę 0,7 tys. zł. Pozostałe wpłaty w kwocie 43,8 tys. zł stanowiły wpłaty dobrowolne zobowiązanych.

(akta kontroli tom I str. 210-214, 216-231)

Zgodnie z wyjaśnieniami PSSE w Radomiu w przypadku decyzji dotyczących kar pieniężnych za wytwarzanie lub wprowadzanie do obrotu środków zastępczych wyegzekwowanie należności zwykle było bardzo trudne. Wynika to z faktu, że działalnością tą zajmują się głównie grupy przestępcze. W sytuacji tej podawane adresy są bardzo często niewłaściwe i w związku z tym nie ma możliwości skontaktowania się z tymi osobami.

(akta kontroli tom I str. 18)

Spośród nałożonych przez PSSE w Radomiu kar administracyjnych, ostatecznie w całości zostało uregulowanych 6 decyzji³⁰, które objęto badaniem, na kwotę należności głównej 70 tys. zł³¹, w tym 3 w drodze wystawienia tytułów wykonawczych i czynności egzekucyjnych wraz z kosztami upomnień i należnymi odsetkami³² a 3 decyzje³³ zostały zapłacone dobrowolnie przez zobowiązanych. Zdarzenia finansowe z tytułu nałożonych i zapłaconych w całości kar administracyjnych objętych badaniem prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych, ewidencjonując je odpowiednio na koncie 133 „Rachunek bieżący – dochody budżetowe”³⁴, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750 „Przychody finansowe”, a także ujmowano je we właściwych okresach³⁵.

(akta kontroli tom I str. 210, 216-231, 232-258, 259-323, 324)

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Sekcji Higieny Pracy, decyzje nakładające administracyjne kary pieniężne przekazywane były do Sekcji Finansowo – Księgowej w ciągu 2 dni roboczych od momentu ich wystawienia celem zaksięgowania ich w danym okresie.

Od 62 decyzji nakładających kary pieniężne na kwotę 502,5 tys. zł, w tym od 52 na kwotę 282,5 tys. zł wydanych na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID, osoby/podmioty ukarane złożyły odwołania, w tym w poszczególnych okresach:

- 2018 r. wniesiono 8 odwołań na kwotę 180,0 tys. zł od decyzji wydanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomani,
- 2019 r. 2 odwołania na kwotę 40, tys. zł od decyzji wydanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomani,
- 2020 r. 40 odwołań na kwotę 211,3 tys. zł od decyzji wydanych na podstawie

³⁰ Dwie decyzje nałożone na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani: Nr HPN.6230-83B/17/18 z 20 lutego 2018 r. na kwotę 20 000 zł (decyzja prawomocna); Nr HPN.6230-90/17/18 z 13 listopada 2018 r. na kwotę 20 000 zł (decyzja ostateczna). Cztery decyzje nałożone na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2018 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii: Nr EPN.49.K.2.8.2020 z 10 kwietnia 2020 r. na kwotę 5 000 zł; Nr EPN.49.K.8.7.2020 z 21 kwietnia 2020 r. na kwotę 5 000 zł; Nr EPN.49.K.8.36.2020 z 10 lipca 2020 r. na kwotę 5 000 zł; Nr EPN.49.P.Z.10.3.2021 z 24 marca 2021 r. na kwotę 15 000 zł (w odwołaniu w II instancji). Ponadto dokonano wpłaty z decyzji Nr EPN.49.P.10.1.2020 z 3 lipca 2020 r. na kwotę 10 000 tys. zł, którą to kwotę zwrócono zobowiązanemu z uwagi na uchylenie przedmiotowej decyzji.

³¹ Jedna ze spraw zapłaconych w całości, jest na etapie rozpatrywania odwołania od decyzji przez organ II instancji. Odwołanie od Mazowieckiego Państwowego Inspektora Sanitarnego od decyzji Nr EPN.49.P.Z.10.3.2021 z 24 marca 2021 r. na kwotę 15 000 zł.

³² Decyzja Nr HPN.6230-83B/17/18 z 20 lutego 2018 r. na kwotę 20 000 zł; Nr HPN.6230-90/17/18 z 13 listopada 2018 r. na kwotę 20 000 zł; Nr EPN.49.K.2.8.2020 z 10 kwietnia 2020 r. na kwotę 5 000 zł.

³³ Decyzja EPN.49.K.8.7.2020 z 21 kwietnia 2020 r. na kwotę 5 000 zł; Nr EPN.49.P.10.1.2020 z 3 lipca 2020 r. na kwotę 10 000 tys. zł, Nr EPN.49.K.8.36.2020 z 10 lipca 2020 r. na kwotę 5 000 zł; Nr EPN.49.P.Z.10.3.2021 z 24 marca 2021 r. na kwotę 15 000 zł (w odwołaniu w II instancji).

³⁴ Konto 133/01/058 - należność główna, 133/01/091 – odsetki, 133/01/064 – koszty upomnienia.

³⁵ Również zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2018 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie: polityki (zasad) rachunkowości w PSSE w Radomiu oraz Zarządzeniem Nr 12/2021 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie: polityki (zasad) rachunkowości w PSSE w Radomiu,

ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID,

- I poł. 2021 r. 12 odwołań na kwotę 71,3 tys. zł od decyzji wydanych na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID.

Ponadto w 2020 r. złożono 4 wnioski na kwotę 20,0 tys. zł o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji wydanych na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń. Organ odwoławczy w wyniku rozpatrzenia przedmiotowych wniosków w drodze postanowień odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji. W I połowie 2021 r. wniesiono 1 wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji na kwotę 5,0 tys. zł wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu wniesienia przedmiotowego wniosku, który do chwili obecnej nie został rozpatrzony.

(akta kontroli tom I str. 325-330, 332-350)

W przypadku uznania w całości za zasadne wniesionego od decyzji odwołania, PSSE w Radomiu w terminie jego przekazania do organu II instancji, w myśl art. 132 ustawy Kpa, wydała 18 decyzji uchylających i umarzających postępowanie w sprawie kar nałożonych na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID na kwotę 90,0 tys. zł, w tym: w 2020 r. 15 na kwotę 75,0 tys. zł, w I połowie 2021 r. 3 na kwotę 15,0 tys. zł. Organ II instancji³⁶ nie rozpatrzył 4 odwołań na kwotę 25,0 tys. zł z uwagi na braki formalne. 3 sprawy na kwotę 15,0 tys. zł uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia w tym: w 2020 r.³⁷ 2 na kwotę 10,0 tys. zł, w I połowie 2021 r.³⁸ 1 na kwotę 5,0 tys. zł. 10 spraw uchylił w całości i umorzył postępowania na kwotę 56,3 tys. zł, w tym w 2020 r. 9 na kwotę 51,3 tys. zł, w I połowie 2021 r. 1 sprawę na kwotę 5,0 tys. zł, a 27 spraw utrzymał w mocy na kwotę 315,0 tys. zł, w tym 10 na kwotę 220,0 tys. zł wydanych w 2018 i 2019 r. na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 17 na kwotę 95,0 tys. zł wydanych w 2020 i I połowie 2021 r. na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID.

Spośród 27 decyzji utrzymanych przez organ II instancji, w tym 17 wydanych na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID, w 9 sprawach na kwotę 45,0 tys. zł wydanych w 2020 r. na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID, wniesiono skargi do WSA. WSA siedem skarg na kwotę 35,0 tys. zł oddalił, jedną skargę na kwotę 5,0 tys. zł odrzucił i jedną skargę na kwotę 5,0 tys. zł nie rozpatrzył do chwili obecnej. Od siedmiu oddalonych skarg, w czterech sprawach na kwotę 20,0 tys. zł wniesiono skargi kasacyjne do NSA, które do chwili obecnej nie zostały rozstrzygnięte.

(akta kontroli tom I str. 325-330)

Zarówno wniesione odwołania jak i wnioski o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji zostały przekazane terminowo organowi odwoławczemu zgodnie z art. 133 ustawy Kpa, poza 1 odwołaniem wniesionym w 2020 r., które przekazano z jednodniowym opóźnieniem. Przyczyną jednodniowego opóźnienia przekazania odwołania do organu II instancji, wg wyjaśnień PSSE w Radomiu był natłok spraw związanych z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w sprawach COVID. Osobą odpowiedzialną za zaistniałą sytuację był Kierownik Sekcji Nadzoru Higieny Pracy.

(akta kontroli tom I str. 327-331)

W celu zapewnienia systematycznego monitorowania terminowości zapłaty należności z tytułu nałożonych kar administracyjnych Pracownik Sekcji Finansowo – Księgowej odpowiedzialny za dochodzenie należności prowadził ewidencje wysłanych wezwań, upomnień, tytułów wykonawczych. W rejestrach tych na bieżąco nanoszono terminy otrzymania przez poszczególnych Kontrahentów. W przypadku nieuregulowania należności w terminie (tam gdzie było to możliwe)

³⁶ Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

³⁷ W wyniku ponownego rozpatrzenia spraw przez PSSE w Radomiu oba postępowania zostały umorzone.

³⁸ W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy wydano decyzję nakładającą karę, która na dzień 30 czerwca 2021 r. nie była ostateczna.

podejmowane były działania informacyjne, następnie wystawiane było upomnienie, a gdy te środki nie pomagały do właściwego urzędu skarbowego kierowany był tytuł wykonawczy. Terminowość uiszczania kar przez zobowiązanych monitorowana była na bieżąco, a działania mające na celu windykację (wysyłanie upomnień, tytułów wykonawczych) dokonywane były nie rzadziej niż raz na kwartał.

Wg wyjaśnień PSSE w Radomiu, przyjęte rozwiązania ograniczyły ryzyko przedawnienia się należności wynikających z administracyjnych kar pieniężnych. Dodatkowo poza bieżącym prowadzeniem rejestrów papierowych na koniec roku wykonywany był wydruk z systemu finansowo – księgowego, na podstawie którego dokonywana była analiza stanu faktycznego i podejmowano decyzje odnośnie dalszych kroków mających na celu egzekucję należności. W PSSE w Radomiu nie wystąpiła sytuacja przedawnienia administracyjnych kar pieniężnych z okresu 2013 – 2016, które uznano by i zaewidencjonowano w ewidencji finansowo-księgowej.

(akta kontroli tom I str. 352, 355)

W toku kontroli nie stwierdzono zapisów księgowych, świadczących o dokonaniu odpisu przedawnionych należności z tytułu kar administracyjnych.

W wyniku analizy przeprowadzonej przez PSSE w Radomiu³⁹, w trakcie kontroli NIK, stwierdzono że, na dzień 30 czerwca 2021 r. doszło do przedawnienia pięciu kar na kwotę 300,0 tys. zł, w tym dwóch z 2014 r. (tj. 33,3% nałożonych w 2014 r.) na kwotę 120,0 tys. zł (tj. 38,7% wartości nałożonych w 2014 r. kar) i trzech z 2015 r. (tj. 27,3% nałożonych w 2015r. kar) na kwotę 180,0 tys. zł (tj. 39,1% wartości nałożonych w 2015r. kar). Przyczyną przedmiotowych przedawnień był brak skutecznej egzekucji i wykreślenie strony (Spółki) z KRS. Fakt przedawnienia należności nie został zaewidencjonowany w ewidencji finansowo-księgowej kontrolowanej jednostki.

PSSE w Radomiu w zakresie przedawnionych decyzji wyjaśniła⁴⁰, iż na dzień 30.06.2021 r. nie uznała administracyjnych kar pieniężnych za przedawnione w związku z czym nie dokonano odpisu aktualizującego. Po dokonaniu ponownej weryfikacji stanu faktycznego oraz obowiązujących obecnie przepisów prawnych podjęto decyzję o weryfikacji danych w KRS o stanie prawnym zobowiązanych, a odnośnie jednostek, które nadal nie zakończyły działalności wystąpiono do Urzędów Skarbowych o udzielenie niezbędnych informacji. Do decyzji, które zostały nałożone na podmioty, które już zostały wykreślone z KRS, w najbliższym czasie zostaną wydane decyzje o umorzeniu i na dzień 31.12.2021 r. zostaną dokonane odpisy aktualizujące należności. Natomiast co do pozostałych decyzji PSSE w Radomiu czeka na informacje zwrotne dotyczące stanu realizacji tytułów wykonawczych, w tym informacje o zakończeniu, umorzeniu lub nie przystąpieniu do egzekucji, które będą stanowić jednoznaczne przesłanki do uznania decyzji za przedawnione i dokonania odpisów aktualizujących należności.

(akta kontroli tom I str. 215, 354-365)

W kontrolowanym okresie w PSSE w Radomiu udzielono siedem ulg w spłacie zobowiązań z tytułu kar administracyjnych, , na łączną kwotę 76,3 tys. zł, w tym: dwie decyzje w sprawie umorzenia należności na kwotę 16,3 tys. zł (z I połowy 2021 r.⁴¹) oraz pięć decyzji w sprawie rozłożenia na raty płatności należności w łącznej kwocie 60,0 tys. zł, w tym dwie na kwotę 40,0 tys. zł z 2019 r.⁴², jedna na kwotę 5,0 tys. zł z 2020 r.⁴³ dot. ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń oraz dwie na

³⁹ Analizą objęto 17 kar administracyjnych nałożonych w 2014 i 2015 r.

⁴⁰ Z dnia 09.08.2021 r.

⁴¹ Decyzja Nr EPN.49.U.8.4.2021 i Nr HPN.49.U.2.15.2021

⁴² Decyzja Nr HPN.6230-140/R/17/18/19 i Nr HPN.6230-94/R/18/19 kary administracyjne nałożone na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

⁴³ Decyzja Nr EPN.49.R.8.12.2020 kara administracyjna nałożona na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych.

kwotę 15,0 tys. zł z I połowy 2021 r.⁴⁴ dot. ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i ustawy COVID.

(akta kontroli tom II str. 39-123)

- analiza ww. postępowań wykazała, że: prowadzono je rzetelnie i w sposób nie powodujący opóźnień,
- w każdym przypadku wniosek o umorzenie lub rozłożenie na raty spełniał przesłanki do udzielenia ulgi w wykonaniu kary administracyjnej jaką jest umorzenie lub rozłożenie kary na raty z uwagi na ważny interes strony tj. trudną sytuację ekonomiczną,
- przestrzegano zasad wynikających z obowiązujących przepisów w tym zakresie, tj. zgodnie z uregulowaniami ujętymi w art. 189k Kpa.

PSSE w Radomiu wyjaśniła, że w sprawach administracyjnych kar pieniężnych stosowana jest wyłącznie procedura przewidziana przez Kpa i przepisy prawa administracyjnego nie przewidują żadnych innych procedur w tym względzie. Uszczegółowienie oraz ujednoczenie zasad stosowania ulg, umorzeń i zwolnień zostało zawarte w Procedurze wewnętrznej z zastosowaniem jednolitego kryterium co potwierdziło badanie. Wskazany obszar został objęty kontrolą zarządczą, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w strukturze organizacyjnej PSSE w Radomiu jak i w zakresach obowiązków pracowników. W przypadku zastosowania ulg, umorzeń lub zwolnień pracownicy Sekcji Finansowo – Księgowej prowadzą ewidencję należności i na bieżąco monitorują stan wpłat.

(akta kontroli tom II str. 124-125)

PSSE w Radomiu, zdarzenia z tytułu udzielanych siedmiu ulg⁴⁵ oraz dziewięciu uchylonych decyzji, w tym dwóch przez WSA, sześciu przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, jednej przez organ I instancji⁴⁶ oraz jednej odrzuconej przez WSA, objętych badaniem⁴⁷, ujmowała prawidłowo i na bieżąco we właściwych okresach sprawozdawczych.

(akta kontroli tom I str. 352, 354, 363, tom II str. 44-123, 126-243, tom III str. 176-182, 189)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie uregulowano w procedurach wewnętrznych kontrolowanej jednostki działań informacyjnych oraz terminów ich podejmowania.
2. Nie przekazano w terminie ustawowym do organu II instancji jednego odwołania, tj. 1,6% wniesionych odwołań.
3. W związku z przedawnieniem pięciu należności w łącznej kwocie 300,0 tys. zł, nie dokonano w ewidencji finansowo - księgowej stosownych zapisów odpowiednio na koncie 761/221, czym naruszono art. 35b ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁸.

⁴⁴ Decyzja Nr EPN.49.R.8.22.2020/2021 i Nr EPN.49.R.8.1.2020/2021 kary nałożone na podstawie ustawy COVID

⁴⁵ Objętych badaniem w splacie zobowiązań z tytułu kar administracyjnych poprzez umarzenie (2 sprawy) oraz rozłożenie na raty (5 spraw) na łączną kwotę 76,3 tys. zł, w tym 5 ulg na kwotę 36,3 tys. zł dot. ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń.

⁴⁶ Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.

⁴⁷ (9 uchylonych, 1 odrzuconych przez WSA), w tym 2 uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, 6 przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, 1 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu, w tym:

Decyzje uchylone i umorzone postępowania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny: Nr EPN.49.K.8.11.2020. z 7 maja 2020 r. na kwotę 5 tys. zł; Nr EPN.49.Ma.10.7.2020 z 5 października 2020 r. na kwotę 5 tys. zł;

Decyzja odrzucona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie z uwagi na brak uiszczenia wpisu sądowego: Nr EPN.49.K.8.13.2020 z 13 maja 2020 r. na kwotę 5 tys. zł.

Decyzje uchylone i umorzone postępowania przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego: Nr EPN.49.K.8.4.2020 z 10 kwietnia na kwotę 5,0 tys. zł; Nr EPN.49.K.8.5.2020 z 10 kwietnia 2020 r. na kwotę 6,3 tys. zł; Nr EPN.49.K.8.17.2020 z 18 maja 2020 r. na kwotę 5 tys. zł; Nr EPN.49.K.8.21.2020 z 19 maja 2020 r. na kwotę 6,3 tys. zł; Nr EPN.49.MA.10.2.2020 z 22 maja 2020 r. na kwotę 5 tys. zł; Nr EPN.49.P.10.1.2020 d 3 lipca 2020 r. na kwotę 10 tys. zł.

Decyzje uchylone i umorzone postępowanie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu w wyniku uwzględnienia w całości wniesionego przez stronę odwołania: Nr EPN.49.MA.10.12.2020 z 28 grudnia 2020 r. na kwotę 5 tys. zł;

⁴⁸ Dz. U. 2021, poz. 217

OCENA CZĄSTKOWA

Kontrolowana jednostka nie wprowadziła uregulowań wewnętrznych w zakresie działań informacyjnych oraz nie wywiązała się z obowiązku terminowego przekazywania odwołań i dokonania stosownych zapisów księgowych z tytułu przedawnień.

OBSZAR

2. Działania poprzedzające wszczęcie postępowania egzekucyjnego i zmierzające do zastosowania środka egzekucyjnego.

Opis stanu faktycznego

PSSE w Radomiu w przypadku zobowiązanych z tytułu administracyjnych kar pieniężnych nie przeprowadzała działań informacyjnych, nie posiadała również uregulowań wewnętrznych w tym zakresie.

W wyjaśnieniach⁴⁹ PSSE w Radomiu wskazała, iż w przypadku zobowiązanych z tytułu administracyjnych kar pieniężnych z przyczyn obiektywnych (brak możliwości uzyskania kontaktu telefonicznego) odstąpiono od przeprowadzania działań informacyjnych, wykonywanie takich działań ze względu na brak wiarygodnych danych kontaktowych było niemożliwe.

(akta kontroli tom II str. 252)

W kolejnych wyjaśnieniach⁵⁰ kontrolowana jednostka wskazała, iż w przypadku administracyjnych kar pieniężnych, które nakładane są na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych nie zachodzą uzasadnione okoliczności, które wskazywałyby na to, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Ponadto w przypadku zobowiązanych z tytułu administracyjnych kar pieniężnych z przyczyn obiektywnych (brak możliwości uzyskania wiarygodnego kontaktu telefonicznego), niemożliwym było przeprowadzanie działań informacyjnych.

(akta kontroli tom II str. 256-257)

PSSE w Radomiu podejmowała działania dyscyplinujące, w stosunku do ukaranych uchylających się od dokonania płatności, polegające na wystawianiu i wysyłaniu upomnień, w których ujmowano również koszty upomnienia i należnych odsetek. W okresie kontrolowanym wystawiono 114 upomnień na kwotę łączną 2 387,6 tys. zł, w tym 72 doł. kar nałożonych⁵¹ po 1 stycznia 2018 r. na kwotę 761,3 tys. zł. Do decyzji wystawionych odpowiednio w I połowie 2018 r. wystawiono i wysłano 13 upomnień na kwotę 295,0 tys. zł, w II połowie 2018 r. wystawiono i wysłano 8 upomnień na kwotę 170,0 tys. zł, w I połowie 2019 r. 2 na kwotę 40,0 tys. zł, w I połowie 2020 r. 41 na kwotę 216,3 tys. zł, w II połowie 2020 r. 4 na kwotę 20,0 tys. zł, w I połowie 2021 r. 4 na kwotę 20,0 tys. zł. Z uwagi na pandemię COVID-19 w II połowie 2020 r. nie wystawiono i nie wysłano żadnego upomnienia.

W sprawach dotyczących kar pieniężnych nałożonych decyzjami wydanymi w kontrolowanym okresie w przypadku 65 spraw⁵² (89,0%) upomnienia wystawiono w terminie do 70 dni, a w 7 przypadkach (9,6%) po upływie 70 dni od daty, kiedy kara stała się zaległa. W jednym przypadku (1,4%), tj. w sprawie rozpatrywanej przez organ II instancji, ostatecznie uchylonej i umorzonej, stwierdzono brak wystawienia i wysłania upomnienia mimo upływu 70 dni od kiedy kara stała się zaległa.

Mimo podejmowanych działań dyscyplinujących w terminie płatności zapłacono jedynie 2 kary na kwotę 20,0 tys. zł oraz 1 na kwotę 10,0 tys. zł, która została zwrócona z uwagi na uchylenie decyzji. Pozostałe wpłaty, dotyczące 4 decyzji na

⁴⁹ z dnia 14 czerwenca 2021 r.

⁵⁰ Wyjaśnienia PSSE w Radomiu z 30 lipca 2021 r.

⁵¹ W I połowie 2018 r. nie uregulowano terminowo 13 kar, w II połowie 2018 r. 8 kar, w I połowie 2019 r. 2 kary, w II połowie 2019 r. 0 kar, w I połowie 2020 r. 51 kar, w II półroczu 2020 r. 26 kar, w I połowie 2021 r. 9 kar.

⁵² Razem 73 sprawy w których winny zostać wysłane upomnienia, wysłano 72, 1 nie wysłano.

kwotę 50,0 tys. zł zostały uregulowane w 100% po terminie płatności, a kwota 28,2 tys. zł z tytułu wpłat częściowych dotyczyła 8 decyzji. Z tytułu pozostałych decyzji w ilości 94 sztuk⁵³ (w tym 35 uchylonych) nie pozyskano żadnych wpłat.

(akta kontroli tom II str. 261, 265-347, tom III str. 184, 186-188)

Z powodu braku prowadzenia działań informacyjnych nie badano kwestii wystawiania upomnień po upływie 21 dni od daty podjęcia takich działań.

W próbie 17 kar administracyjnych objętych badaniem, ujętych w rejestrze, w tym 10 gdzie nie wystawiono upomnienia i 7 gdzie upomnienie wystawiono po upływie 70 dni od dnia, w którym kara administracyjna stała się wymagalna stwierdzono, iż we wszystkich wystawionych upomnieniach naliczono koszty upomnienia i kwotę należnych odsetek oraz dane te miały również odzwierciedlenie w wystawionych tytułach wykonawczych. Natomiast w ewidencji finansowo-księgowej ujęto jedynie kwoty należności głównej, tj. nie ujęto kwoty kosztów upomnienia i kwoty odsetek wykazanych w upomnieniu. Kwoty te miały swoje odzwierciedlenie w ewidencji finansowo – księgowej dopiero w momencie ich wpłaty.

Brak wystawienia upomnień w analizowanych dziesięciu sprawach, dotyczył decyzji COVID-owych wystawionych po 1 kwietnia 2020 r. Wg wyjaśnień PSSE w Radomiu przyczyną braku ich wystawienia, w pięciu sprawach⁵⁴ było uchylenie dwóch decyzji przez organ II instancji oraz uwzględnienie w całości przez organ I instancji trzech wniesionych odwołań. Jedna ze spraw została rozstrzygnięta przez organ II instancji po upływie 70 dni od kiedy kara stała się zaległa, a w sprawie tej, mimo upływu 70 dni, kontrolowana jednostka nie wysłała upomnienia. W pozostałych pięciu sprawach nie wystawiono upomnień z uwagi na nie przebywanie zobowiązanych pod wskazanym adresem⁵⁵.

Jak wyjaśniła kontrolowana jednostka przyczyną wystawienia 7 upomnień po upływie 70 dni od daty powstania zaległości była zwiększona ilość zadań w Inspekcji Sanitarnej oraz absencja pracowników w związku z pandemią COVID-19. W początkowej fazie epidemii, gdy decyzji wydanych było najwięcej upomnienia wysyłane były zgodnie z przyjętymi w jednostce zasadami, tj. nie rzadziej niż raz na kwartał.

W kontrolowanej jednostce prowadzeniem spraw związanych z dochodzeniem należności, w tym wystawianiem upomnień z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, zajmowała się jedna osoba, specjalista w Sekcji Finansowo – Księgowej, która wykonywała również inne przydzielone zadania spoza w/w zakresu tematycznego. Zgodnie z wyjaśnieniami PSSE w Radomiu, w celu kontroli i monitorowania procedury wystawiania upomnień prowadzona była ewidencja wysłanych upomnień, wraz z odnotowaniem terminu otrzymania „zwrotki”.

(akta kontroli tom II str. 254, 264-348, tom III str. 177-178, 184).

Jak wyjaśniła PSSE w Radomiu, problematyka skuteczności działań była monitorowana. Ze względu na wysokość nakładanych administracyjnych kar pieniężnych nie było decyzji do których miał zastosowanie art. 6 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (w brzmieniu od 21 lutego 2021 r.). Ponadto, jak już wcześniej wspomniano ze względu na brak obiektywnych i wiarygodnych przesłanek pozwalających przypuszczać, że zobowiązani

⁵³ Wydano 109 decyzji, zapłacono 6, a z 9 pozyskano wpłaty częściowe (109-6-9=94)

⁵⁴ W przypadku 4 decyzji rozstrzygnięcia zostały podjęte przed upływem 70 dni od kiedy kara stała się zaległa, tylko w jednej sprawie rozstrzygnięcie przez organ II instancji nastąpiło po upływie 70 dni. PSSE w Radomiu posiadało informację o złożonym odwołaniu, w związku z czym wysłanie upomnienia zostało wstrzymane do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, które nastąpiło po upływie 70 dni w związku z dużą ilością odwołań, które w tamtym okresie były składane do WSSE.

⁵⁵ We wspomnianych 5 sprawach decyzje nakładające administracyjne kary pieniężne nie zostały doręczone. Informacje zostały przekazane przez osoby faktycznie przebywające pod adresami wskazanymi na decyzji. Z przekazanych informacji wynikało, że: zobowiązany nie przebywa pod wskazanym adresem, osoba tam przebywająca nie posiada wiedzy o faktycznym adresie zamieszkania zobowiązanego. Ponadto odmawiano odbioru decyzji w celu jej przekazania zobowiązanemu. W tych przypadkach PSSE w Radomiu wystąpiło do Policji o ustalenie faktycznego adresu przebywania, a w przypadkach gdy działania te okazały się nie skuteczne wystąpiono o udzielenie informacji z bazy PESEL. Po otrzymaniu niezbędnych informacji PSSE w Radomiu podejmie dalsze działania mające na celu doręczenie decyzji, a następnie jeśli będzie taka konieczność dochodzenie należności.

dobrowolnie wykonają decyzję odstąpiono od podejmowania działań informacyjnych. Natomiast działania dyscyplinujące polegające na wysyłaniu upomnień były nieskuteczne ponieważ zobowiązani i tak nie regulowali zaległych kar, a sprawy kończyły się wystawieniem tytułu wykonawczego.

Dodatkowo kontrolowana jednostka wyjaśniła, że w przypadku administracyjnych kar pieniężnych, które nakładane są na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przepisów ustawy zapobiegania i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych oraz ustawy COVID nie zachodzą uzasadnione okoliczności, które wskazywałyby na to, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

(akta kontroli tom II str. 252, 256-260)

Za 2018 rok poddano badaniu 5 decyzji nakładających kary pieniężne na kwotę łączną 110,0 tys. zł. wydanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (wprowadzanie do obrotu środków zastępczych – dopalacze). Należności główne z nich wynikające zostały prawidłowo zaewidencjonowane na odpowiednich kontach analitycznych 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych oraz koncie 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych. Kary wynikające z badanych decyzji nie zostały do chwili obecnej zapłacone. Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanej jednostki i stanem faktycznym w związku z bardzo trudnym i długotrwałym procesem dochodzenia należności z tytułu kar administracyjnych odsetki od należności zaległych naliczane były w upomnieniach i tytułach wykonawczych, a w ewidencji finansowo-księgowej ewidencjonowano je dopiero w momencie uregulowania należności. Aktualizacji odsetek dokonano na dzień 30 czerwca 2021 r. - w toku trwania niniejszej kontroli.

Za 2019 rok z uwagi na fakt, że w tym roku wydano tylko 2 decyzje nakładające kary pieniężne badaniu poddano tylko 2 decyzje na kwotę łączną 40,0 tys. zł. wydane na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (wprowadzanie do obrotu środków zastępczych – dopalacze).

Należności z nich wynikające zostały prawidłowo zaewidencjonowane na odpowiednich kontach analitycznych 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych oraz koncie 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych. Kary wynikające z badanych decyzji nie zostały do chwili obecnej zapłacone. Jedna należność w związku ze złożeniem przez ukaranego wnioskiem o rozłożenie na raty jest w chwili obecnej częściowo spłacona w kwocie 2,7 tys. zł. Kontrolowana jednostka dopiero na dzień 30.06.2021r. zaewidencjonowała w urządzeniach finansowo-księgowych należną kwotę odsetek za zwłokę.

Za 2020 rok badaniu poddano 5 decyzji nakładających kary pieniężne na kwotę łączną 30,0 tys. zł. wydanych na podstawie ustawy COVID oraz ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (nieprzestrzeganie nakazu przemieszczania się w odległości nie mniejszej niż 2 m od siebie oraz naruszenie obowiązku kwarantanny). Ponieważ w 2019 roku wydano tylko 2 decyzje nakładające kary pieniężne badaniu poddano dodatkowo 3 decyzje z 2020 roku nakładające kary pieniężne o największej wartości wydane w oparciu o przepisy ustawy COVID, oraz ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Kary wynikające z badanych decyzji nie zostały do chwili obecnej zapłacone, a od zaległych kar kontrolowana jednostka na dzień 30.06.2021 r. zaewidencjonowała należne odsetki za zwłokę.

Za 2021 rok badaniu poddano 5 pierwszych decyzji nakładających kary pieniężne na kwotę 25,0 tys. zł. wydanych na podstawie ustawy COVID oraz ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (nieprzestrzeganie obowiązku zakrywania nosa, przy pomocy odzieży lub jej części, maski albo maseczki, ust i nosa oraz naruszenie obowiązku izolacji w warunkach domowych). Jedna z tych decyzji została uchylona przez WSSE, w 2 przypadkach

odstąpiono od nałożenia kary pieniężnej, pozostałe 2 decyzje nie zostały do chwili obecnej zapłacone, a odsetki za zwłokę zostały zaewidencjonowane dopiero na dzień 30 czerwca 2021 r.

Kontrolowana jednostka prawidłowo ewidencjonowała w księgach rachunkowych należności wynikające z decyzji nakładających administracyjne kary pieniężne (należność główną). Natomiast do chwili nie uregulowania kary, nie naliczono i nie ewidencjonowano od niezapłaconych kar administracyjnych na koniec kwartału należnych odsetek. Naliczenia przedmiotowych odsetek od nieopłaconych w terminie administracyjnych kar pieniężnych PSSE w Radomiu dokonała w toku niniejszej kontroli i ich wartość na dzień 30 czerwca 2021 r. stanowi 107,7 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 364, tom II str. 256-259, tom III str. 1-130)

W zakresie braku naliczania odsetek od zaległych/niezapłaconych kar kontrolowana jednostka wyjaśniła, iż odsetki od nałożonych kar administracyjnych nieopłaconych w terminie zostały naliczone na dzień 30 czerwca 2021 r. We wcześniejszych okresach sprawozdawczych kontrolowana jednostka naliczała odsetki w momencie wystąpienia skutecznej egzekucji przez urząd skarbowy i przekazania na rachunek wierzyciela należności głównej wraz z odsetkami i kosztami egzekucji.

(akta kontroli tom I str. 216, 259-323, 364)

W okresie kontrolowanym wystawiono 69 tytułów wykonawczych na kwotę 1 538,8 tys. zł, w tym 47 tytułów dot. kar wystawionych po 1 stycznia 2018 r. na kwotę 630,0 tys. zł i tak: w 2018 r. 16 dot. kar na kwotę 355,0 tys. zł, w 2019 r. 6 dot. kar na kwotę 150,0 tys. zł, w I połowie 2021 r. 25 dot. kar na kwotę 125,0 tys. zł. W 2020 r. nie wystawiono żadnego tytułu wykonawczego.

Spośród wystawionych w 47 sprawach tytułów wykonawczych na kwotę 630,0 tys. zł, 23 z nich wystawiono przed upływem 90 dni od daty powstania zaległości (48,9% wszystkich wystawionych tytułów), a pozostałe 24 tytuły wystawiono po upływie 90 dni (51,1% wszystkich wystawionych tytułów). Wszystkie 24 tytuły wystawione po upływie 90 dni od daty powstania zaległości dotyczą decyzji wydanych po dniu 1 kwietnia 2020 r., tj. w okresie panującej pandemii COVID-19. W okresie do 1 kwietnia 2020 r. tytuły wykonawcze wystawiane były przed upływem 90 dni od daty powstania zaległości.

Kontrolowana jednostka wyjaśniła, iż jedną z przyczyn wystawienia tytułu wykonawczego po upływie 90 dni od daty powstania zaległości było dwukrotne wystawianie upomnień w danej sprawie, tj. upomnienie do decyzji zostało wystawione zgodnie z zasadami przyjętymi przez jednostkę, tj. na koniec kwartału (63 dni od terminu płatności), tytuł wykonawczy został wystawiony po ponownym wysłaniu upomnienia w styczniu 2021 roku. Kolejną przyczyną było uchylene decyzji i zwrócenie do ponownego rozpatrzenia i dopiero po ponownym rozpatrzeniu sprawy i wydaniu ponownej decyzji zostało wystawione upomnienie, a następnie tytuł wykonawczy. Także absencja pracowników spowodowana wirusem SARS-CoV-2 przyczyniła się do powyższych opóźnień. Opóźnienia w wysyłaniu upomnień oraz tytułów wykonawczych wynikały z dużego obciążenia pracą wszystkich pracowników oraz spiętrzenia wykonywanych działań. W momencie znacznie ograniczonej liczby pracowników niemożliwym było wykonywanie wszystkich działań – priorytetem stało się zapewnienie ciągłości działania jednostki. Sekcja Finansowo-Księgowa podobnie jak cała PSSE w Radomiu ani na chwilę nie zaprzestała wykonywania swoich obowiązków w okresie trwania epidemii.

W próbie 20 kar administracyjnych objętych badaniem, ujętych w rejestrze, w tym 10 gdzie nie wystawiono tytułu wykonawczego i 10 gdzie tytuł wykonawczy wystawiono po upływie 90 dni od daty powstania zaległości, stwierdzono, iż we wszystkich wystawionych tytułach wykonawczych naliczono i wykazano koszty egzekucyjne i kwotę należnych odsetek. Natomiast w ewidencji finansowo-księgowej ujęto jedynie kwoty należności głównej a nie ujęto kwoty kosztów i kwoty odsetek

wykazanych w tytule wykonawczym. Kwoty te miały swoje odzwierciedlenie w ewidencji finansowo – księgowej dopiero w momencie ich wpłaty. Tytuły wykonawcze wystawione po upływie 90 dni, dotyczyły kar nałożonych po 1 kwietnia 2020r., tj. kar nałożonych w czasie pandemii, których wysłanie do organu egzekucyjnego nastąpiło w terminie 7 dni od daty ich wystawienia. Jak wyjaśniła kontrolowana jednostka, przyczyną wystawienia tytułów wykonawczych po upływie 90 dni od dnia powstania zaległości były okoliczności pandemii, w tym dodatkowe zadania spoczywające na PSSE w Radomiu oraz duża absencja pracowników. Spośród 10 tytułów wykonawczych wystawionych po upływie 90 dni od dnia powstania zaległości, w 2 sprawach nastąpiła częściowa egzekucja należności (20% badanych tytułów).

Jak wyjaśniła kontrolowana jednostka, brak wystawienia w okresie pandemii tytułów wykonawczych w badanych 10 sprawach, wynikał z uchylecia 2 decyzji przez organ II instancji oraz uwzględnienie w całości przez organ I instancji 3 wniesionych odwołań, a także z uwagi na nie przebywanie 5 zobowiązanych pod wskazanym adresem.

(akta kontroli tom II str. 258-263, tom III str. 131, 176-182)

Kwota zaległości z tytułu administracyjnych kar pieniężnych mających odzwierciedlenie w rejestrach, których nie objęto tytułami wykonawczymi na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiła 170,0 tys. zł, w tym 70,0 tys. zł z tytułu kar administracyjnych nałożonych do 31 grudnia 2017 r. Na koniec 2020 r. wynosiła 366,3 tys. zł, w tym 88,8 tys. zł z tytułu kar nałożonych do 31 grudnia 2017 r., na koniec 2019 r. 106,1 tys. zł, w tym 88,8 tys. zł z tytułu kar nałożonych do 31 grudnia 2017 r., na koniec 2018 r. 630,0 tys. zł, w tym 520,0 tys. zł z tytułu kar nałożonych do 31 grudnia 2017 r., na koniec 2017 r. 725,0 tys. zł, w tym 725,0 tys. zł z tytułu kar nałożonych do 31 grudnia 2017 r. Przedmiotową zaległość stanowią 2 decyzje na kwotę 10,0 tys. zł w których nie zidentyfikowano strony, 17 decyzji na kwotę 90,0 tys. zł nie doręczonych stronie, 3 decyzje na kwotę 70 tys. zł będących w toku postępowania odwoławczego⁵⁶.

We wszystkich decyzjach wystawionych w czasookresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2021 r., w których zobowiązany uchylał się od obowiązku zapłaty kary administracyjnej i gdzie nie było przeszkód wystawienia tytułu wykonawczego, kontrolowana jednostka wystawiła tytuły wykonawcze. W trzech sprawach zaistniałych przed dniem 1 stycznia 2018 r., mimo upływu 90 dni od dnia powstania zaległości, nie wystawiono tytułu wykonawczego.

(akta kontroli tom II str. 258, 260-263, tom III str. 168, 183)

W PSSE w Radomiu w okresie 2020 - 2021 (II kwartał) nie została wprowadzona praca w trybie zdalnym.

(akta kontroli tom II str. 254-255)

W kontrolowanym okresie w PSSE w Radomiu nie wystąpiły przypadki konieczności przekazywania do organu egzekucyjnego informacji, o których mowa w art. 7a § 1, art. 32a lub art. 32aa ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

(akta kontroli tom II str. 259)

W PSSE w Radomiu tylko w jednej sprawie dotyczącej egzekucji kary pieniężnej został wniesiony przez zobowiązanego za pośrednictwem organu egzekucyjnego zarzut. W związku z faktem, że decyzje organu I i II instancji będące przedmiotem

⁵⁶ W przypadku tych 3 decyzji wydanych przed 31.12.2017 do dnia 30.06.2021 mimo upływu 90 dni od terminu płatności nie zostały one wystawione. PSSE w Radomiu podjęła i nadal podejmuje działania mające na celu skuteczną egzekucję należności przed upływem terminu przedawnienia. W 2 przypadkach (decyzja nr HPN.6230-16B/15 oraz decyzja nr HPN.6230-16A/15 – wyroki sądu o utrzymaniu decyzji PSSE w mocy z 2016 roku) po ponownym wysłaniu upomnień w 2021 roku (przed upływem terminu przedawnienia) zostały złożone wnioski o rozłożenie należności na raty. W obu przypadkach PPSIS w Radomiu przychylił się do w/w wniosku (deklarowany termin wpłaty 1 raty należności to wrzesień 2021r.). W trzeciej sprawie upomnienie, które zostało wystawione zostało zwrócone do nadawcy z adnotacją, nie podjęto w terminie, powtórnie awizowano, tytuł wykonawczy został przygotowany w celu przekazania do właściwego Urzędu Skarbowego.

egzekucji zostały uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, w wyniku przeprowadzonego postępowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu wydał postanowienie uznające zarzut zobowiązanego za uzasadniony w całości, a wyegzekwowana należność została zwrócona.

(akta kontroli tom II str. 255, tom III str. 169-175)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. 9,6% upomnień wystawiono po upływie 70 dni od daty, kiedy kara stała się zaległa.
2. Brak wystawienia i wysłania upomnienia mimo upływu 70 dni od kiedy kara stała się zaległa (1,4% spraw).
3. Zbyt duże opóźnienie (51,1%)⁵⁷ w wystawieniu tytułów wykonawczych, przekraczające 90 dni od daty powstania zaległości oraz brak wystawienia tytułów wykonawczych w 3 sprawach (4,2%)⁵⁸ sprzed 1 stycznia 2018 r.
4. Nie naliczono i nie ewidencjonowano w księgach rachunkowych należnych odsetek od zaległości z tytułu kar administracyjnych, co było niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁹, zgodnie z którym odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału oraz § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶⁰, zgodnie z którym odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Należności z tytułu należnych odsetek ujęto dopiero w ewidencji księgowej według stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. w kwocie 107,7 tys. zł.

OCENA CZĄSTKOWA

Kontrolowana jednostka nie podjęła działań w zakresie niezwłocznego wysyłania upomnień oraz wystawiania tytułów wykonawczych, a także nie dokonała stosownych zapisów księgowych z tytułu naliczania i ewidencjonowania należnych odsetek od nieterminowych płatności należności.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

1. Podjęcie działań w zakresie uregulowania działań informacyjnych i terminów ich podejmowania w przyjętej procedurze.
2. Podjęcie działań zapewniających przekazywanie odwołań od decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.
3. Podjęcie działań zmierzających do niezwłocznego wystawiania upomnień oraz tytułów wykonawczych po upływie terminu płatności zaległej kary.

⁵⁷ Za okres 01.01.2018 r. do 30.06.2021 r. wystawiono 47 tytułów wykonawczych.

⁵⁸ Wystawiono 69 tytułów wykonawczych oraz 3 nie wystawiono ($3/72 \times 100\% = 4,2\%$).

⁵⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.

⁶⁰ Dz. U. z 2017r. poz.1911 ze zm.

4. Dokonanie w księgach rachunkowych jednostki odpisu przedawnionych kar administracyjnych w kwocie 300,0 tys. zł.
5. Naliczanie odsetek od zaległych kar i ujmowanie ich w księgach rachunkowych.
6. Doręczanie upomnień w sprawach, którym nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, przed wystawieniem tytułu wykonawczego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2021 r.

Kontrolerzy

Piotr Nowak

główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor

Sławomir Żyła

główny specjalista kontroli państwowej

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonała Beata Ostrowska p.o. Dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor

p.o. DYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

Beata Ostrowska